

Bekendtgørelse om krav til fremføring af S-togskøretøjer og arbejdskøretøjer på S-banen

I medfør af § 65, stk. 2, § 66, stk. 1 og 3, § 68, stk. 1, og § 117, stk. 1, i jernbaneloven, lov nr. 686 af 27. maj 2015 fastsættes efter bemyndigelse i henhold til § 4, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 2432 af 14. december 2021 om Trafikstyrelsens opgaver og beføjelser, klageadgang og kundgørelse af visse af Trafikstyrelsens forskrifter:

Anvendelsesområde

§ 1. Bekendtgørelsen fastsætter krav til personer, der fremfører S-togskøretøjer og arbejdskøretøjer på S-banen, og virksomheder, der beskæftiger disse personer.

Krav til udførelse af hvervet som S-banefører

§ 2. For at fremføre S-togskøretøjer og arbejdskøretøjer på S-banen kræves

- 1) et førerbevis udstedt af virksomheden for hvem arbejdet udføres og
- 2) en helbredsgodkendelse udstedt af Trafikstyrelsen.

Stk. 2. Hvis en person er indehaver af et gyldigt EU-certifikat som lokomotivfører A eller B, med de nødvendige trækraftenheds- og infrastrukturkendskaber påført, kan der på denne baggrund udstedes førerbevis som S-banefører uden yderligere uddannelse.

Førerbevis

§ 3. Virksomheder, der er indehavere af et sikkerhedscertifikat, jf. § 58 i jernbaneloven, en sikkerhedsgodkendelse, jf. § 59 i jernbaneloven, eller virksomheder, der er certificeret efter § 11 i jernbaneloven, udsteder en personlig ret til at fremføre S-togskøretøjer og arbejdskøretøjer på S-banen i form af et førerbevis til S-baneføreren.

Stk. 2. Førerbeviset udstedes på baggrund af beståede prøver i teori og praksis, jf. kravene i §§ 6 og 7, eller udstedes, jf. § 2, stk. 2.

Stk. 3. S-baneføreren skal på Trafikstyrelsens og Havarikommissionens forlangende kunne fremvise et gyldigt førerbevis.

Stk. 4. Førerbeviset er gyldigt for de trækraftenheder samt den infrastruktur, som er angivet i førerbeviset.

§ 4. For at førerbevis kan udstedes, skal den ansatte opfylde følgende krav:

- 1) Personen skal være fyldt 18 år ved førerbevisets udstedelse.
- 2) Personen skal være i besiddelse af en gyldig helbredsgodkendelse, jf. §§ 8 og 9, stk. 1.
- 3) Personen skal med tilfredsstillende resultat have gennemført en erhvervpsykologisk test udarbejdet af en autoriseret psykolog. Testen skal godtgøre, at ansøgeren ikke har nogle kendte erhvervpsykologiske mangler, navnlig med hensyn til praktisk egnethed eller til relevante personasperker, der vil kunne have indvirkning på en sikker udførelse af arbejdet som S-banefører.
- 4) Personen skal besidde de påkrævede kompetencer og have gennemført og bestået uddannelsen som S-banefører, i overensstemmelse med kravene i §§ 6 og 7.

5) Personen skal have gennemført folkeskolens afgangseksamen, eller anden uddannelse på et tilsvarende niveau.

Stk. 2. Førerbeviset skal udformes i overensstemmelse med følgende:

- 1) Førerbeviset skal have påført indehaverens fulde navn, arbejdsgiver, samt hvilke trækraftenheds- og infrastrukturkendskaber indehaveren har, herunder en angivelse af om, der må køres på spor i drift, værkstedsspor og depotspor.
- 2) Førerbeviset skal have påført et vellignende billede af indehaveren.
- 3) Førerbeviset skal kunne fremvises i en fysisk udprintet form eller i digital udgave.
- 4) Virksomheden skal sikre, at alle førerbeviser udstedt i virksomheden udstedes i samme standardiserede format.

§ 5. Virksomheden fastsætter i overensstemmelse med denne bekendtgørelse

- 1) procedurer for udstedelse og ajourføring af førerbeviser som led i sit sikkerhedsledelsessystem og
- 2) klageprocedurer, der giver S-baneføreren mulighed for at anmode om fornyet behandling af en beslutning i forbindelse med udstedelse, ajourføring, suspension eller inddragelse af et førerbevis.

Uddannelse og prøver for S-baneførere

§ 6. Virksomheden skal udforme uddannelsen for S-baneførere, herunder efteruddannelse og uddannelse i S-baneinfrastruktur og køretøjer i overensstemmelse med følgende:

- 1) Uddannelsen skal bestå af både teoretiske og praktiske elementer, og herunder som minimum indeholde de områder, som er angivet i bilag 1.
- 2) Uddannelsen skal afsluttes med en prøve, der består af både de teoretiske og praktiske elementer.
- 3) Efteruddannelse skal ske mindst hvert tredje år og i øvrigt efter behov. Efteruddannelsen skal afsluttes med en prøve.

Stk. 2. Trafikstyrelsen godkender virksomhedernes uddannelser for S-baneførere, herunder efteruddannelser.

Stk. 3. Virksomheden skal regelmæssigt overvåge S-baneførerens adfærd under normale driftsforhold. Udviser S-baneføreren en adfærd, som vurderes at være til fare for jernbanesikkerheden, skal virksomheden straks træffe de nødvendige foranstaltninger overfor S-baneføreren.

Kompetencekrav for S-baneførere

§ 7. Virksomheden skal sikre, at dens ansatte S-baneførere til enhver tid besidder de nødvendige kompetencer.

Stk. 2. S-baneførerens kompetencer skal afspejle de konkrete driftsforhold, som gælder i den pågældende virksomhed.

Stk. 3. S-baneførerens kompetencer skal som minimum sikre, at føreren

- 1) har kendskab til samt forståelse for anvendelse af trafikale regler og driftsinstruktioner,
- 2) kan fremføre S-togskøretøjer eller arbejdskøretøjer under normale såvel som unormale trafikale forhold,
- 3) kan opfatte, kontrollere, forebygge og afværge faresituationer,

4) har viden og indsigt, som reducerer følgerne af køre- og betjeningsfejl, og som fremmer en realistisk vurdering af egne evner i driften og

5) udviser ansvar for andres liv og helbred, miljø og ejendom.

Helbredsgodkendelse

§ 8. Trafikstyrelsen udsteder helbredsgodkendelse til ansøgere, der ved helbredsattest og synsattest dokumenterer at leve op til helbredskravene i § 10 og bilag 3.

Stk. 2. Trafikstyrelsen kan udstede helbredsgodkendelser, hvortil der knytter sig særlige vilkår med henblik på efterfølgende dokumentation for, at betingelserne er opfyldt, jf. stk. 1.

Stk. 3. Helbredsundersøgelsen, der gennemføres med henblik på helbredsgodkendelse, skal foretages af læge eller speciallæge og udføres efter Trafikstyrelsens anvisninger.

Stk. 4. Krav til førstegangshelbredsundersøgelser og de efterfølgende periodiske helbredsundersøgelser er angivet i bilag 2.

Stk. 5. Personer der, jf. stk. 1, skal dokumentere at opfylde helbredskravene, skal benytte den til enhver tid gældende helbredsattest og synsattest offentliggjort af Trafikstyrelsen. Helbredsattest og synsattest kan findes på Trafikstyrelsens hjemmeside.

Stk. 6. Personer, der har en gyldig helbredsgodkendelse i henhold til bekendtgørelse om certificering af lokomotivførere, betragtes som at leve op til kravene om helbredsgodkendelse, jf. stk. 1.

§ 9. S-baneførere skal helbredsundersøges hvert femte år.

Stk. 2. Ansøgning om periodisk helbredsgodkendelse skal foreligge hos Trafikstyrelsen senest 4 uger inden helbredsgodkendelsens udløbsdato.

Stk. 3. Helbredsgodkendelsen bortfalder ved gyldighedsdatoens udløb. Trafikstyrelsen kan forny en helbredsgodkendelse, hvorved helbredsgodkendelsens gyldighedsdato forlænges.

Stk. 4. S-baneførere skal lægeundersøges, hvis der efter helbredsgodkendelsens udstedelse opstår tvivl om, hvorvidt S-baneføreren fortsat lever op til helbredskravene i § 10 og bilag 3, eller hvis den pågældende har været involveret i en arbejdsulykke eller hændelse, hvorved der opstår tvivl om, hvorvidt den pågældende kan udføre sine funktioner forsvarligt.

Stk. 5. Trafikstyrelsen kan bestemme, at der skal ske hyppigere undersøgelser, hvis ansøgerens helbredstilstand fordrer det.

Stk. 6. Ved mistanke om, at der foreligger et misbrug af alkohol, euforiserende stoffer eller lægemidler, kan der udtages blod-, sved- og urinprøver i forbindelse med helbredsundersøgelser.

§ 10. S-baneførere kan ikke helbredsgodkendes, hvis vedkommende

- 1) er afhængig af eller misbruger alkohol, eller har et alkoholoverforbrug,
- 2) misbruger lægemidler eller
- 3) bruger euforiserende stoffer.

Stk. 2. Lægemidler, der kan påvirke reaktionsevnen eller bevidsthedsniveauet, må ikke anvendes ved udførelse af hvervet som S-banefører.

§ 11. Trafikstyrelsen kan suspendere en helbredsgodkendelse, hvis der er begrundet mistanke om, at indehaveren ikke længere lever op til helbredskravene i § 10 og bilag 3. S-baneførere, hvis helbredsgodkendelse er suspenderet, må ikke udføre funktioner som S-banefører.

§ 12. Trafikstyrelsen kan tilbagekalde en helbredsgodkendelse, hvis indehaveren ikke længere lever op til helbredskravene i § 10 og bilag 3.

Informations- og indberetningspligt

§ 13. Virksomheder, der beskæftiger S-baneførere, skal informere disse om kravene i denne bekendtgørelse.

§ 14. S-baneførere, der har begrundet mistanke om eller kendskab til, at de ikke længere opfylder helbreds- eller kompetencekravene i denne bekendtgørelse, skal uden ugrundet ophold indberette dette til den pågældendes arbejdsgiver og Trafikstyrelsen. Personer må ikke udføre deres hverv som S-banefører, før Trafikstyrelsen har foretaget en vurdering af, om kravene i denne bekendtgørelse er opfyldt.

Stk. 2. Virksomheder, der har en begrundet mistanke om eller kendskab til, at en S-banefører ikke længere opfylder helbreds- eller kompetencekravene i denne bekendtgørelse, skal uden ugrundet ophold indberette dette til Trafikstyrelsen og fritage den pågældende fra at udføre funktioner som S-banefører, før Trafikstyrelsen har foretaget en vurdering af, om kravene i denne bekendtgørelse er opfyldt.

Klageadgang

§ 15. Klage over afgørelser truffet af Trafikstyrelsen efter denne bekendtgørelse kan påklages til transportministeren senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende, jf. bekendtgørelse om Trafikstyrelsens opgaver og beføjelser, klageadgang og kundgørelse af visse af Trafikstyrelsens forskrifter.

Straf

§ 16. Overtrædelse af § 2, stk. 1, og § 14, stk. 1 og 2, straffes med bøde.

Stk. 2. Der pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel, jf. jernbanelovens § 119.

Ikrafttræden

§ 17. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. februar 2023.

Trafikstyrelsen, den 27. januar 2023

Carsten Falk Hansen

/ Christian Vesterager

1. Driftskendskab og kundebetjening

- 1.1 Indføring i virksomheden
- 1.2 Organisation
- 1.3 Generelle driftsbestemmelser

Teknisk grunduddannelse

2. Teori

- 2.1 Myndighedsregler for S-baneførere
- 2.2 Driftsinstruktioner for S-baneførere
- 2.3 Grundlæggende teknik for skinnebårne køretøjer
- 2.4 Sporanlæg
- 2.5 Togkontrolanlæg
- 2.6 Kørehastigheder og bremseteknik
- 2.7 Procedurer ved sikkerhedsmæssige hændelser
- 2.8 Procedurer ved uregelmæssigheder
- 2.9 Procedurer ved evakuering
- 2.10 Kørsel efter køreplan
- 2.11 Drift af køretøjer
- 2.12 Omsætning af driftsregler i praksis
- 2.13 Miljø og støj

3. Praksis

- 3.1 Forberedelse af kørsel
- 3.2 Betjening af køretøjet
- 3.3 Ibrugtagning og overlevering
- 3.4 Køre- og bremseteknik
- 3.5 Kørsel uden togkontrolanlæg
- 3.6 Henstilling af materiel
- 3.7 Håndtering af uregelmæssigheder

Bilag 2

2. Førstegangshelbredsundersøgelser

2.1 Generelle krav til førstegangshelbredsundersøgelser for alle sikkerhedsklassificerede funktioner:

- 2.1.1 generel lægeundersøgelse,
- 2.1.2 undersøgelse af sansefunktioner (syn, hørelse, farvesans),
- 2.1.3 undersøgelse af urin for sukkersyge (diabetes mellitus), og supplerende undersøgelser i det omfang, de er nødvendige for at bedømme personens fysiske egnethed,
- 2.1.4 test for euforiserende stoffer eller psykotrop medicin (herunder antidepressiva), samt for alkoholmisbrug, der kan rejse tvivl om, hvorvidt personen er egnet til at udføre den pågældende sikkerhedsklassificerede funktion,
- 2.1.5 undersøgelse af de kognitive egenskaber, opmærksomhed og koncentration, hukommelse, opfattelsesevne, dømmekraft,
- 2.1.6 undersøgelse af kommunikationsevne, og
- 2.1.7 undersøgelse af psykomotoriske egenskaber: reaktionshastighed, koordinering af bevægelser.

2.2 Særlige førstegangshelbredsundersøgelser af S-baneførere:

- 2.2.1 elektrokardiogram (EKG) i hvile.

3. De periodiske helbredsundersøgelser

3.1 Generelle krav til de periodiske helbredsundersøgelser af S-baneførere:

- 3.1.1 generel lægeundersøgelse,
- 3.1.2 undersøgelse af sansefunktioner (syn og hørelse),
- 3.1.3 analyse af blod- eller urinprøve for at undersøge for sukkersyge (diabetes mellitus) og andre helbredstilstande efter indikation fra den kliniske undersøgelse,
- 3.1.4 test for euforiserende stoffer, hvis den kliniske undersøgelse indikerer det, og
- 3.1.5 elektrokardiogram (EKG) i hvile, hvis personen er fyldt 40 år.

Bilag 3

1. Generelle krav til helbred

Personen må ikke have noget helbredsproblem, være under medicinsk behandling eller tage medikamenter eller stoffer, der kan forårsage:

- 1.1 pludselig bevidstløshed,
- 1.2 nedsat opmærksomhed eller koncentration,
- 1.3 pludseligt tab af arbejdsevnen,
- 1.4 nedsat balance- eller koordinationsevne, eller
- 1.5 betydelig begrænsning af bevægelsesevnen.

2. Krav til synsevnen

Der stilles følgende krav til synsevnen:

- 2.1 synsstyrke på afstand med eller uden korrektion: 1,0 med mindst 0,5 på det svagest seende øje,
- 2.2 maksimalværdier for korrigerende linser: langsynethed +5/nærsynethed - 8. Trafikstyrelsen kan i særlige tilfælde, og efter udtalelse fra en øjenlæge, tillade værdier, der ligger uden for dette interval,
- 2.3 synsstyrke på kort og mellemlang afstand: tilstrækkelig med eller uden korrektion,
- 2.4 kontaktlinser og briller er tilladt, hvis de regelmæssigt kontrolleres,
- 2.5 normalt farvesyn. Der anvendes en anerkendt test, f.eks. Ishihara, suppleret af en anden anerkendt test, hvis nødvendigt,
- 2.6 synsfelt: normalt (ingen abnormitet af betydning for det arbejde, der skal udføres),
- 2.7 syn på begge øjne: fyldestgørende,
- 2.8 binokulært syn: skal være normalt og uden dobbeltsyn,
- 2.9 identificering af farvesignaler: testen skal baseres på genkendelse af enkeltfarver og ikke på relative forskelle,
- 2.10 kontrastfølsomhed: god,
- 2.11 ingen fremadskridende øjensygdom,
- 2.12 øjenimplantater, keratomi og keratektomi er kun tilladt, hvis de kontrolleres med en hyppighed, som Trafikstyrelsen fastsætter,
- 2.13 evne til at modstå blænding, og
- 2.14 farvede kontaktlinser og farveskiftende glas må ikke benyttes. Linser med UV-filter må benyttes.

3. Krav til hørelse og tale

Tilstrækkelig hørelse skal være bekræftet ved audiogram, dvs.:

- 3.1 ingen anomali (svimmelhedssygdomme) i det vestibulære sanseapparat (balanceorganet),

3.2 ingen kroniske talevanskeligheder (jf. nødvendigheden af høj og klar udveksling af meddelelser), og

3.3 hørelsen skal være tilstrækkelig til, at personen kan føre en telefonsamtale og høre alarmtoner og radiomeddelelser.

3.4 Følgende værdier anses for vejledende:

3.4.1 hørenedsættelsen må ikke være større end 40 dB ved 500 og 1000 Hz, og

3.4.2 hørenedsættelsen må ikke være større end 45 dB ved 2000 Hz for det øre, hvor hørelsen ved luftledning er dårligst.

3.5 brug af høreapparat er tilladt i særlige tilfælde.